

[Kirkeministeren.]

ninger, at man ville tage et vidtgående hensyn — naturligvis — i den forstand, at man vil prøve på at få gravene flyttet hen, hvor der ikke er uro om dette spørgsmål. Det er meget få steder, der efterhånden virkelig er uro om dette spørgsmål. I øvrigt har sagen allerede været rejst for ombudsmanden, der har givet kirkeministeriet ret i, at når denne overenskomst nu engang er vedtaget mellem dansk og tysk regering, må man følge de deri givne direktiver.

(Kort bemærkning).

Damsgaard: Jeg ville næsten tro, at det var en erindringsforskydning hos den højtærede minister. Det ene eksempel, som ministeren refererer til, vedrører Vestervig-Agger kommune. Man har fra tysk side været og set til den pårørendes grav og ytret ønske om, at der ikke skulle røres ved den. Menighedsrådet har givet tilsagn om, at man vil lade graven ligge, hvis det er muligt, og vedligeholde den. Det vil ske mange steder i landet. Jeg har fra mange menighedsråd hørt den samme indvending, og jeg tror, der ville komme flere, hvis mulighederne forelå.

Nu er det ikke mange dage siden, at den højtærede kirkeminister har underskrevet en svarskrivelse til Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer i Danmark. I denne skrivelse — jeg har den ikke hos mig, men vi kender den begge — står der ikke noget om dispensationsmuligheder. Det er en meget kategorisk henvisning til, at der er truffet en afgørelse, en beslutning, mellem den vesttyske regering og den danske, og den skal holdes. Herefter skal alle de tyske gravsteder flyttes til en 10-12 centralkirkegårde for tyskere. Der står intet om, at ministeren eller ministeriet agter at tage hensyn til menighedsrådenes ønsker her. Jeg vil gerne gentage, at jeg mener, det er et urimeligt indgreb i menighedsrådenes naturlige rettigheder, man her ønsker at foretage fra kirkeministeriets side.

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at forhandlingerne om dette forslag skal ligge inden for det indhold, som forslaget angiver. Jeg tillod et par bemærkninger uden for rammen, men det skulle nødig føre alt for vidt med en sådan diskussion.

Kirkeministeren (Bodil Koch): Jeg skal kun komme med nogle ganske få bemærkninger. Der er ingen dispensationsmuligheder i den givne traktat. Den sag, jeg tænkte på, stammer ikke fra den af det ærede medlem nævnte kommune; den sag er ikke nået til mig.

Jeg kunne lige som afsluttende bemærkning sige, at der er et mærkeligt misforhold mellem den modvilje, der har rejst sig mod flytningen af de tyske krigergrave, og så det nærmest omsiggribende ønske fra mange mennesker i den danske befolkning om, når de flytter, så at flytte deres grave med fra købstad til købstad eller landsby til landsby. Jeg betragter det som en meget fornem opgave for kirkeministeriet at værne gravfreden. Men dette specielle problem med tyskergravene er noget, der unddrager sig den almindelige stillingtagen i kirkeministeriet vedrørende gravfreden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om afvikling af de gejstlige enkekasser.

(Lovforslaget (nr. 135) findes i tillæg A. sp. 2045, fremsættelsen i tidenden sp. 3364).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Orla Møller: Også dette lovforslag er af en meget enkel karakter og har en såre praktisk baggrund. Det kunne være en stor fristelse at henfalde til historiske betragtninger i forbindelse med spørgsmålet om de gejstlige enkekasser, men det skal jeg afholde mig fra. Jeg kan dog ikke lade være med at sige, at f. eks. er enkekassen for Sjælland oprettet i året 1662, og de love og forordninger, der er givet i forbindelse med de gejstlige enkekasser gennem de år, der strækker sig fra 1662 op til i dag, kunne egentlig give anledning til mange interessante menneskelige og historiske betragtninger, men det skal jeg helt afholde mig fra.